

משרד הכלכלה והתעשייה
מינהל סחר חוץ

בריטניה

- סקירה כלכלית -

דצמבר 2019

רקע ונתונים כלליים¹

שטח: 243,610 קמ"ר (81 מתוך 254)

אוכלוסייה: 65,105,246 נפש

עיר בירה: לונדון

משטר: מונרכיה חוקתית עם שלטון דמוקרטי פרלמנטרי

ראש ממשלה: בוריס ג'ונסון

שפה רשמית: אנגלית

מטבע: פאונד בריטי

שער המרה: 1 דולר ארה"ב = 0.78 פאונד בריטי

גאוגרפיה: הממלכה המאוחדת שוכנת בין צפון האוקיינוס האטלנטי לים הצפוני. מבחינה גאוגרפית מורכבת משני חלקים עיקריים. האי הבריטי בו נמצאות המדינות אנגליה סקוטלנד וויילס, ושישית מהאי האירי, בו נמצאת צפון אירלנד. איים נוספים מכל צדדיו של האי הבריטי שייכים לממלכה המאוחדת.

אינדיקטורים כלכליים מרכזיים²

ישראל (2018)	בריטניה (2018)	אינדיקטור
365,599	2,808,899	תמ"ג נומינלי (Million USD) GDP, current prices
3.89	0.692	PPP Implied PPP conversion rate
4% – 2018 3.3% – 2017 3.6% – 2016	1.4% – 2018 1.7% – 2017 1.8% – 2016	שיעור הצמיחה הכלכלית real GDP growth
0.884%	2.511%	שיעור האינפלציה Inflation rate, average consumer prices
3.861%	4.072%	שיעור האבטלה
49	9	קלות עשיית עסקים ציון בין 1-190 כאשר ציון נמוך מבטא תוצאה טובה
5.3	5.5	מדד התחרותיות ציון מ-1-7 7 מבטא את הציון הטוב ביותר
AA-	AA↓	דירוג אשראי S&P

¹ CIA, The World Factbook, The World Bank

² IMF, The World Bank, World Economic Forum.

סקירת יחסי הסחר ישראל – בריטניה

בריטניה היא שותפת הסחר הגדולה ביותר של ישראל באירופה והשלישית בעולם. היקף הסחר בשנת 2018 בין ישראל לבריטניה עמד על כ-11 מיליארד דולר, המצביע על עלייה של כ-15% ביחס להיקף הסחר ב-2017. בין השנים 2015-2018 נרשמה עלייה מתמשכת בהיקף הסחר בין המדינות, כאשר לרוב העלייה נרשמה ביבוא מבריטניה לישראל. בחמש השנים האחרונות, היקף היצוא הכי גדול נרשם ב-2017 ואילו היקף היבוא הכי גדול נרשם ב-2018.

הנתונים בשנת 2018 מצביעים על עלייה של כ-51% ביבוא בהשוואה ל-2017; ואילו ביצוא חלה ירידה של כ-14.5% ביחס לשנה קודמת. השינוי המשמעותי ביבוא נבע מעלייה עקבית ביבוא מוצרים מינרליים, כאשר עיקר העלייה בתוך קבוצה זו נובע מגידול ביבוא דלקים מבריטניה. בנוסף נרשמה עלייה נקודתית ביבוא מתכות פשוטות ומוצרים מהן. מנגד, הירידה בהיקף היצוא ב-2018 התרחשה בעיקר ביצוא מוצרי תעשיות כימיות, לרבות תרופות ופרמצבטיקה.

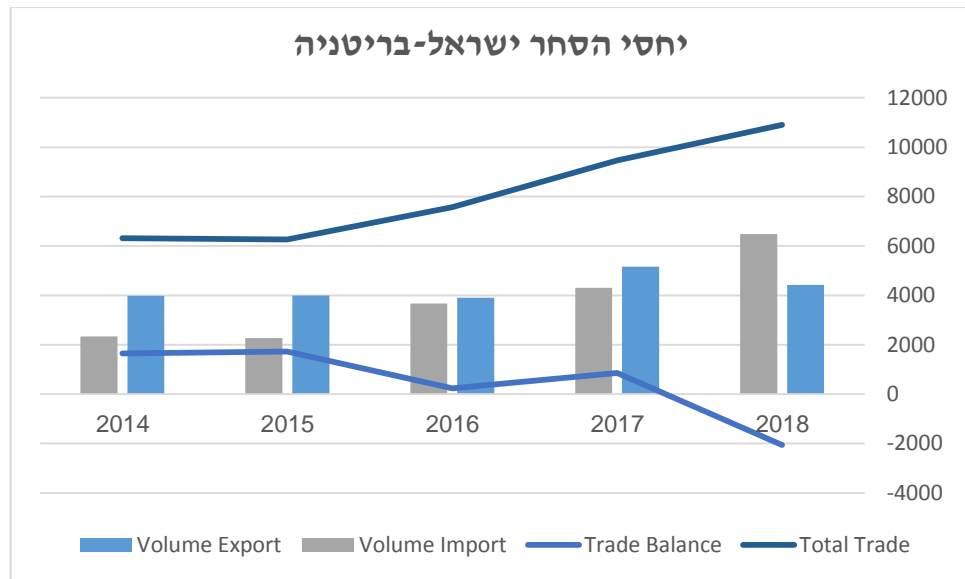
סך היצוא הישראלי לבריטניה בשנת 2017 עמד על כ-5.17 מיליארד דולר, המשקף עליה של כ-32% משנת 2016. העלייה המשמעותית ביותר ביצוא שנרשם בשנת 2017 הייתה של כ-1.2 מיליארד דולר ביצוא כימיקלים ומוצרי תעשיות כימיות (לרבות תרופות ופרמצבטיקה). עלייה נוספת של כ-53 מיליון דולר נרשמה ביצוא פנינים, אבנים ומתכות יקרות ופריטים מהם, חיקויי תכשיטים ומטבעות וכן כ-35 מיליון דולר ביצוא מוצרי פלסטיק, גומי ומוצריהם. באופן כללי, כ-74% מהיצוא הישראלי לבריטניה מקורו בכימיקלים ומוצרי תעשיות כימיות שונות והקשורות בהן (לרבות תרופות ופרמצבטיקה), כ-7% פנינים, אבנים ומתכות יקרות, כ-6% מכוונות ומיכון חשמלי ומכני וכ-4% מוצרים מגומי ופלסטיק.

בין השנים 2010 ל-2017, זינק יצוא התרופות בשיעור מצטבר של 320%, מהיקף של כ-870 מיליון דולר ב-2010 לכ-3.7 מיליארד דולר ב-2017. ואולם, אם מנטרלים את השפעת ענף התרופות והפרמצבטיקה ניתן לראות כי היצוא נותר ברמה ממוצעת של כ-1.25 מיליארד דולר.

סך היבוא מבריטניה ב-2017 הסתכם בכ-4.3 מיליארד דולר, עלייה של כ-17% משנת 2016. העלייה נבעה בעיקר מיבוא מוצרים מבעלי חיים וצמחים ומוצרי מזון שונים, וכן במוצרים מינרליים וכימיקלים ומוצרי תעשיות כימיות. באופן כללי, כ-47% מהיבוא הישראלי מבריטניה מקורו במוצרים מינרליים, כ-15% מכוונות ומיכון חשמלי ומכני, כ-9% תוצרת חקלאית טרייה ומוצרי מזון, כ-8% כימיקלים ומוצרי תעשיות כימיות וכ-7% מוצרי תחבורה.

אזור סחר	שנה	סך היצוא (מיליוני דולרים)	סך היבוא (מיליוני דולרים)	מאזן הסחר	היקף הסחר (מיליוני דולרים)
הממלכה המאוחדת (M\$)	2018	4,419.6	6,479.6	-2,060	10,899.2
	2017	5,166.6	4,303.2	863.4	9,469.8
	2016	3,909.1	3,667.9	241.2	7,577
	2015	3,992.4	2,272.4	1,720	6,264.8
	2014	3,974.8	2,333.6	1,641.2	6,308.4

*הנתונים מהלמ"ס

ברקזיט

ביוני 2016 קבע משאל עם שהתקיים בבריטניה כי רוב תושבי הממלכה מעוניינים בהפרדות מהאיחוד האירופי (א"א). במרץ 2017 הופעל סעיף 50 לאמנת ליסבון אשר התניע את תהליך היציאה בפועל של בריטניה מהא"א – תהליך המכונה ברקזיט. לפי הסעיף, היציאה אמורה היתה להתרחש תוך שנתיים מיום הפעלתו (עד 30 במרץ 2019) אך בריטניה לא פרשה מהאיחוד במועד האמור ומאז ניתנו לה מספר הארכות לפרישה על ידי האיחוד האירופי. בתקופה שחלפה מאז פעלו הבריטים לגיבוש תנאי הפרישה לרבות הסכם מעבר עם הא"א שיאפשר לצדדים זמן הסתגלות וזאת על-ידי קביעת תקופת מעבר עד לסוף 2020. ההסכם שגובש אושר בהליך מהיר על-ידי ראשי 27 המדינות החברות בא"א וזאת בשל חשש הא"א מכאוס פוליטי וכלכלי ביבשת.

ראשת ממשלת בריטניה לשעבר, תרזה מיי, השקיעה מאמצים ניכרים לגיוס תמיכה להסכם המעבר בבריטניה, אך הוא גרר התנגדויות רבות בתוך מפלגתה ומחוצה לה שהכריחו אותה בסופו של דבר להתפטר מתפקידה ביולי 2019. בוריס ג'ונסון החליף אותה ומכהן מאז כראש ממשלת בריטניה. בבחירות בזק שנערכו ב 12 בדצמ', 2019 בבריטניה נבחר בוריס ג'ונסון ברוב גדול שאמור לאפשר לו להעביר את הסכם המעבר עם האיחוד האירופי בפרלמנט בימים הקרובים. נכון לכתבת שורות אלה, בריטניה אמורה לעזוב את האיחוד ב 31 בינואר 2020 ולנהל משא ומתן להסכם סחר עם האיחוד האירופי שייכנס לתוקף לכל המאוחר בדצמבר 2020.

באשר ליחסי הסחר בין ישראל לבריטניה סביב הפרישה הצפויה של בריטניה מהאיחוד, ב-18 בפברואר, 2019, חתמו ישראל ובריטניה על הסכם סחר ושותפות המסדיר את יחסי הסחר בין המדינות ליום שאחרי פרישת בריטניה מהאיחוד האירופי. הסכם זה מבטיח המשכיות מלאה של התנאים הקיימים כיום תחת הסכם האסוציאציה של ישראל והאיחוד האירופאי ונספחיו, וזאת על-ידי העברת הסכם זה להסכם בילטרלי בין ישראל ובריטניה תוך הכנסת שינויים מתחייבים

מינימליים בלבד כך שהסחר בין הצדדים ימשיך להתקיים באותם התנאים בהם הוא מתקיים כיום.